Rätt till bostad?

Webbinarium 2025-02-06

Länsstyrelsen Kronoberg

Program

09:00 **Välkomna**, Länsstyrelsen

09:05 **Hemlöshetskartläggningen regionalt**, Socialstyrelsen

10:00 **PAUS**

10:20 **Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen**, Boverket

10:45 **Vräkningsförebyggande arbete**, Vidingehem

11:15 **PAUS**

11:25 **”Hjälp jag/vi måste flytta – En bild från verkligheten**, Kvinnojouren Blenda

Länsstyrelsen
Kronoberg

Socialstyrelsen

Kartläggning av hemlösheten 2023

Personer i hemlöshet i behov av socialtjänsten

Regionala presentationer

Anna Nerelius och Anna Lindskog

Agenda

1. Den nationella hemlöshetsstrategin, mål och uppdrag

2. Hemlöshetskartläggningen 2023
   - Bakgrund och metod
   - Nationella resultat – omfattning och fördelning
   - Regionala resultat
   - Slutsatser och fortsatt arbete

3. Bostad först

Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022-2026

Kort om mål och uppdrag

Socialstyrelsen

Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022-2026, fyra mål:

1. Hemlöshet ska förebyggas
2. Ingen ska bo eller leva på gatan
3. Bostad först bör införas nationellt
4. Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas

Socialstyrelsens arbete utifrån strategin

Mål 1 - Hemlöshet ska förebyggas:

- Sprida vägledningen som stöd i det avhysningsförebyggande arbetet
- Nytt! Förstärka arbetet mot vräkning av barnfamiljer

Mål 2 - Ingen ska bo eller leva på gatan:

- Kartlägga och analysera hur kommunerna använder akuta boendelösningar.
- Ta fram vägledning för socialtjänsten i uppsökande arbete riktat till personer som är eller kan bli hemlösa

Mål 3 - Bostad först bör införas nationellt

- Statsbidrag och nationellt stöd

Mål 4 – Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas

- Nationella hemlöshetskartläggningen 2023 – lansering och spridningsarbete 2024
- Ta fram ett metodstöd till kommunerna som syftar till att stärka socialtjänstens arbete med att utveckla det sociala perspektivet i samhällsplaneringen.

Nationell kartläggning av hemlöshet 2023

Socialstyrelsen

Regeringsuppdrag - Planera och genomföra en nationell hemlöshetskartläggning 2023

- Kartläggning har genomförts vart 6:e år sedan 1993. Den senaste genomfördes 2017.
- I uppdraget 2023 ingick att hitta ett enklare sätt att kartlägga, med färre variabler
- Jämföra med tidigare resultat – därför samma definitioner

Fokus: Personer i akut och tillfällig hemlöshet i behov av socialtjänstens stöd och hjälp

Fyra hemlöshetssituationer – Socialstyrelsens definition

1. **Akut hemlöshet -** Sover ute, offentliga platser, garage, vind, härbärge, vandrarhem, jourboende, skyddat boende, akut boende

2. **Utan eget boende efter kommande flytt/avslutad vistelse på institution o likn. -** Boende med stöd, SiS, HVB, familjehem, heldygnsvård, anstalt, häkte (inom 3 mån)

3. **Långsiktiga boendelösningar med bistånd enl. SoL -** Socialt kontrakt, träningslägenhet, försökslägenhet, andrahandskontrakt utan besittningsrätt.

4. **Eget ordnat tillfälligt boende –** Bor ofrivilligt hos familj/bekant eller privatperson utan kontrakt *eller* Kort andrahands- eller inneboende hos privatperson (max 3 mån)

Två olika enkäter har använts

- **Socialstyrelsens enkät**
  - Genomfördes under en mätvecka i april 2023
  - Omfattade personer i hemlöshetssituation 1, 2 och 4
  - En enkät per person i hemlöshet fylldes i
  - Uppgiftslämnare: Socialtjänsten, civilsamhället och personer i hemlöshet

- **Bostadsmarknadsenkäten (BME) från Boverket**
  - Genomfördes under januari 2023
  - Omfattade hemlöshetssituation 3
  - Statistik på gruppnivå
  - Uppgiftslämnare: kommuner

Nya beräkningar av resultatet för 2017

- 2023 – färre uppgiftslämnare
- Socialtjänsten, civilsamhället och personer i hemlöshet stod i 2017- års kartläggning för 94 procent av de inlämnade svaren.
- För att kunna göra jämförelser mellan 2023 och 2017-års kartläggningar har Socialstyrelsen gjort nya beräkningar för 2017 med motsvarande uppgiftslämnare.
- Det innebär att de svar som exempelvis kriminalvården och hälso- och sjukvården lämnade 2017 inte räknas med.
- **2017- omräknade siffror för jämförelse med 2023.**

Avser	Sit 1	Sit 2	Sit 3	Sit 4	Totalt
Nationellt	5 575	4 093	15 322	5 100	**30 090**
Kronobergs län	26	37	193	145	**401**

Nationellt
Övergripande resultat – omfattning och fördelning

2

Socialstyrelsen

Sammanfattning av resultatet

2023 = ca 27 000 personer
2017 = ca 30 000 personer

Minskat i 121 kommuner
Ökat i 126 kommuner

Analysera era resultat!

- Resultatet ska tolkas som ett minimum
- Hemlösheten fortfarande på en hög nivå
- Stora variationer mellan kommuner
- Många personer har olika sociala problem
- Resultaten tyder på att socialtjänsten arbetar mindre med personer med strukturellt orsakad hemlöshet

Omfattning och fördelning 2023

sammanlagt drygt 27 000 personer:

- Flest i långsiktiga boendelösningar – situation 3, nästan 16 900 personer
- Näst flest i akut hemlöshet - situation 1, drygt 4 400 personer
- Ordnat eget tillfällig boende – situation 4, drygt 3 200 personer – minskat mest
- Minst i situation 2 – utan boende efter boende med stöd, institution mm drygt 2 700 personer

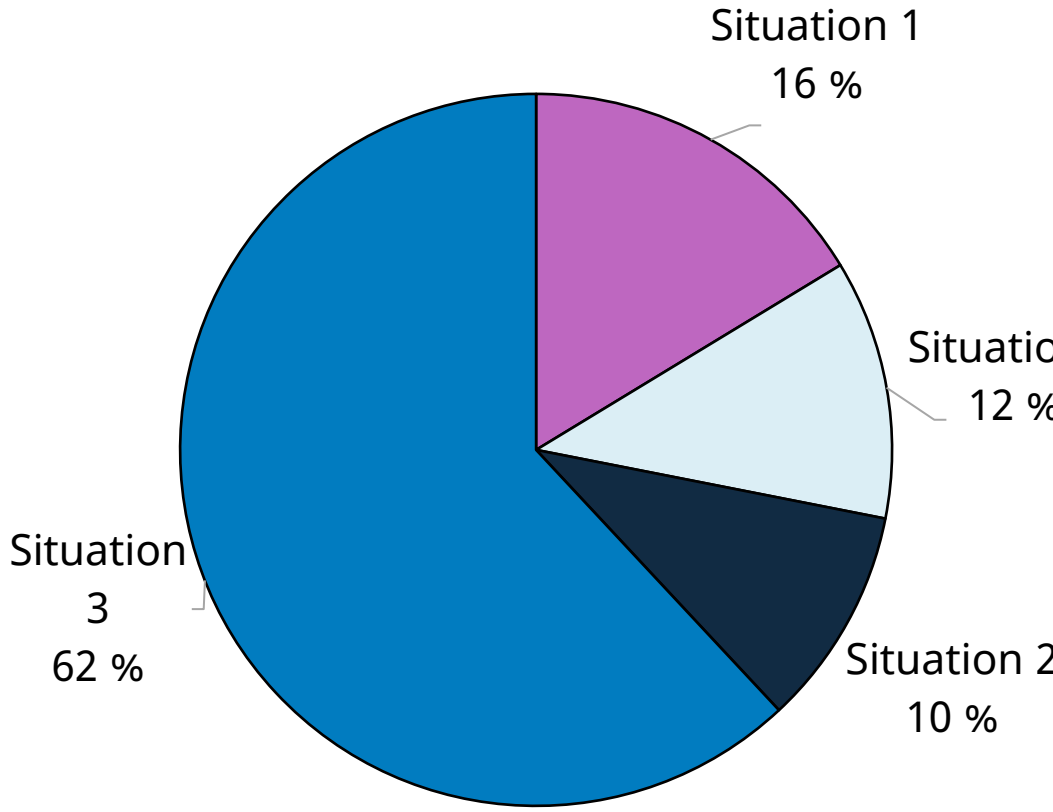

Jämförelse nationellt 2017 och 2023

2017

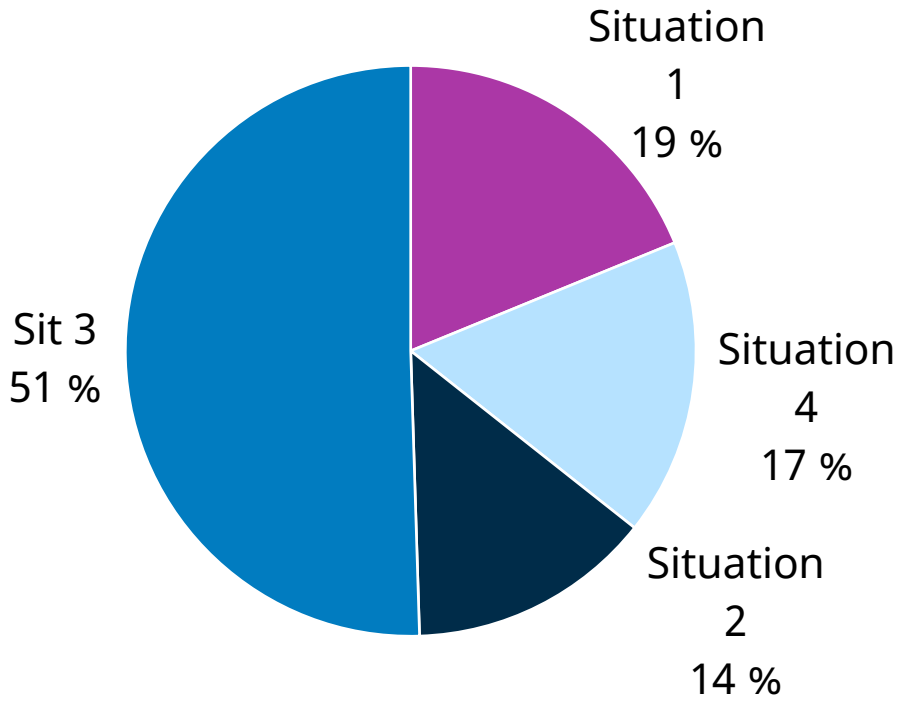

2023

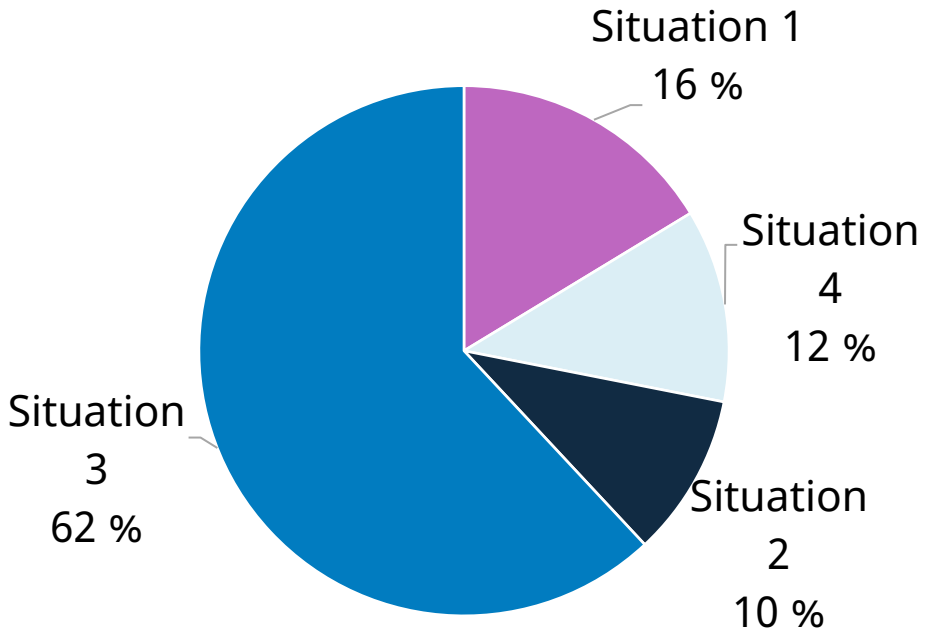

Minst 9 400 barn är berörda av hemlöshet

- Nästan 4 100 barn bodde med sin eller sina föräldrar i långsiktiga boendelösningar.
- 5 300 barn hade en förälder som var i akut eller tillfällig hemlöshet.
- Varav drygt 1 800 bodde med föräldern heltid eller växelvis.
- Av dem vistades flest på skyddade boenden tillsammans med sin mamma.

Personer i akut och tillfällig hemlöshet

Situation 1, 2 och 4

3

Socialstyrelsen

Personer i akut och tillfällig hemlöshet

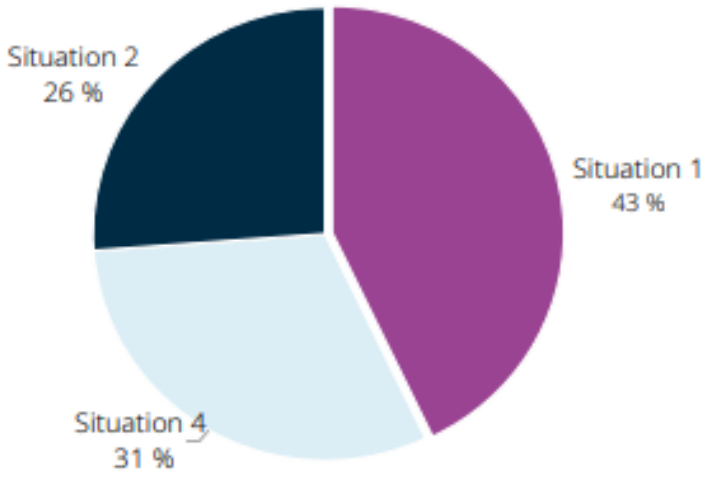

- Sammantaget cirka 10 400 personer (2017 = 14 800)
- 68 procent var män och 32 procent kvinnor (2017 65% män).
- 66 procent var födda i Sverige och 34 procent var födda utomlands. (2017 55% födda i Sverige)
- 86 procent levde utan partner
- Totalt 745 personer levde utan tak över huvudet.
- 5 procent uppgavs inte ha något behov av stöd utöver boende (2017 12%)

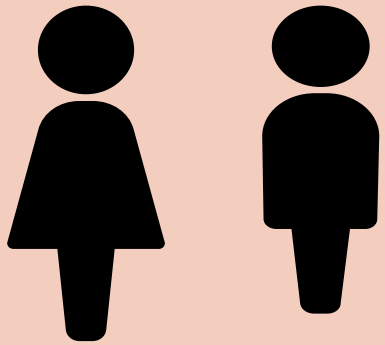

Faktorer som bidragit till akut och tillfällig hemlöshet

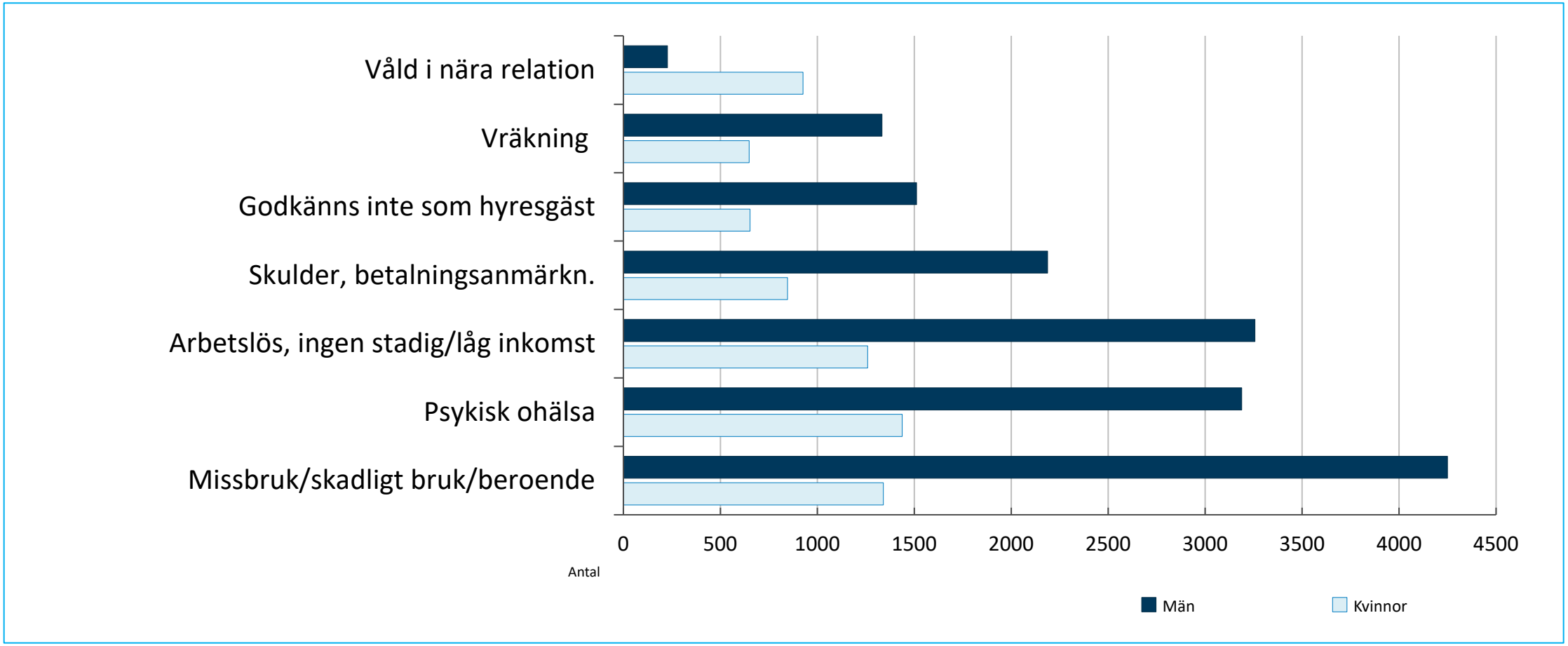

Personer i långsiktiga boendelösningar

4

Socialstyrelsen

Personer i långsiktiga boendelösningar via socialtjänsten
(samlades in via BME)

- Sammanlagt nästan 16 900 personer (2017 = 15 300)
- Många kommuner svårt att lämna uppgifter
- 44 procent kvinnor och 56 procent män
- 42 procent var födda utomlands (i situation 1, 2 och 4 var det 34 procent som var födda utomlands)
- Nästan fyra av fem hushåll var ett ensamhushåll

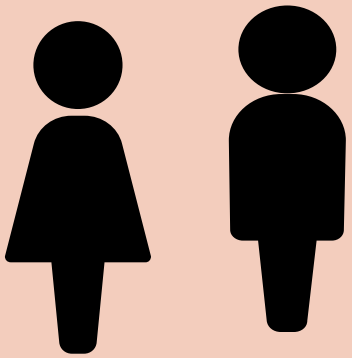

Regional bild Kronobergs län

Hemlöshetskartläggningen 2023

Socialstyrelsen

Antal hemlösa nationellt och

Avser	Totalt antal hemlösa 2023	Antal hemlösa per 10 000 invånare 2023	Antal hemlösa per 10 000 invånare 2017
Nationellt	27377	26	38,6
Kronobergs län	481*	23,5	20,6

*Varav 242 rapporterats in från Växjö

Motsvarande total för Kronobergs län 2017 = 401 personer

Omfattning och fördelning i hemlöshetssituationerna

Kronobergs län 2023

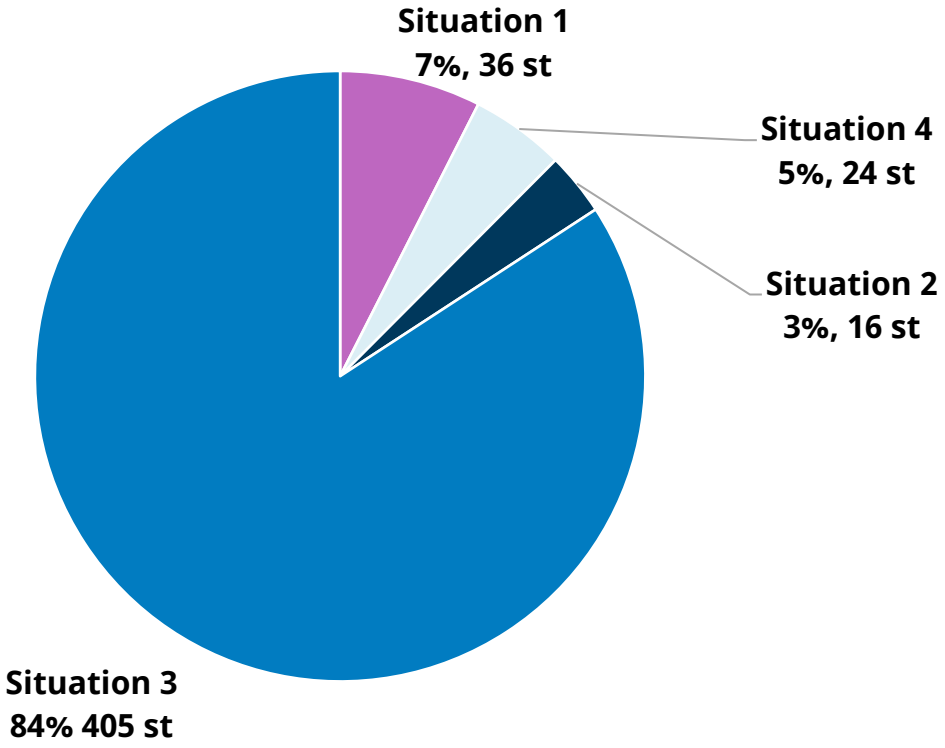

Nationellt 2023

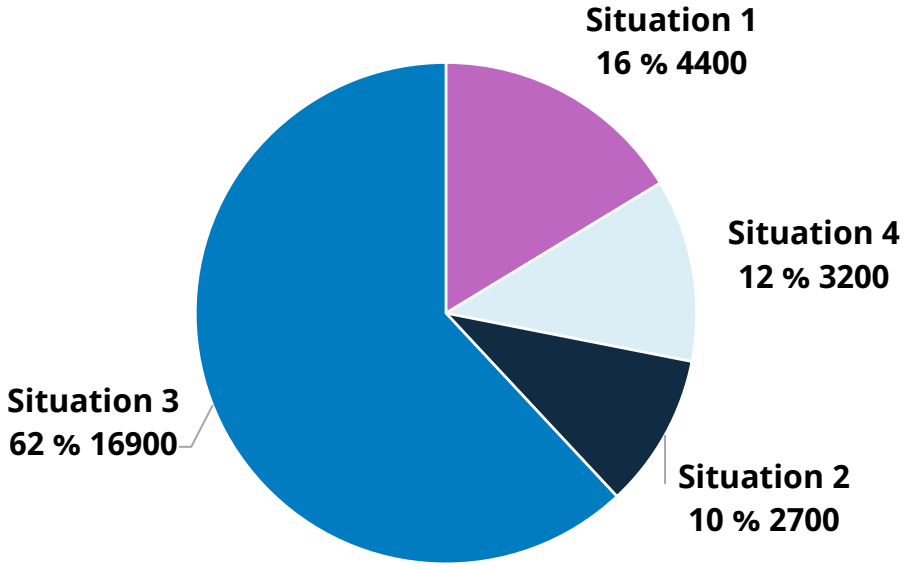

Omfattning och fördelning i hemlöshetssituationerna

Kronoberg län 2023

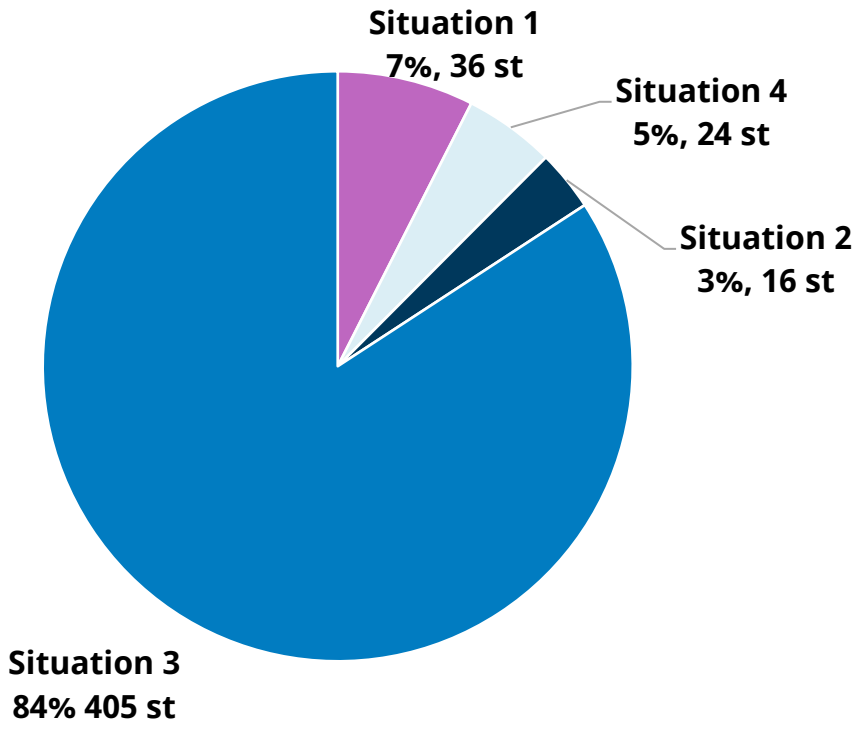

Kronoberg län 2017

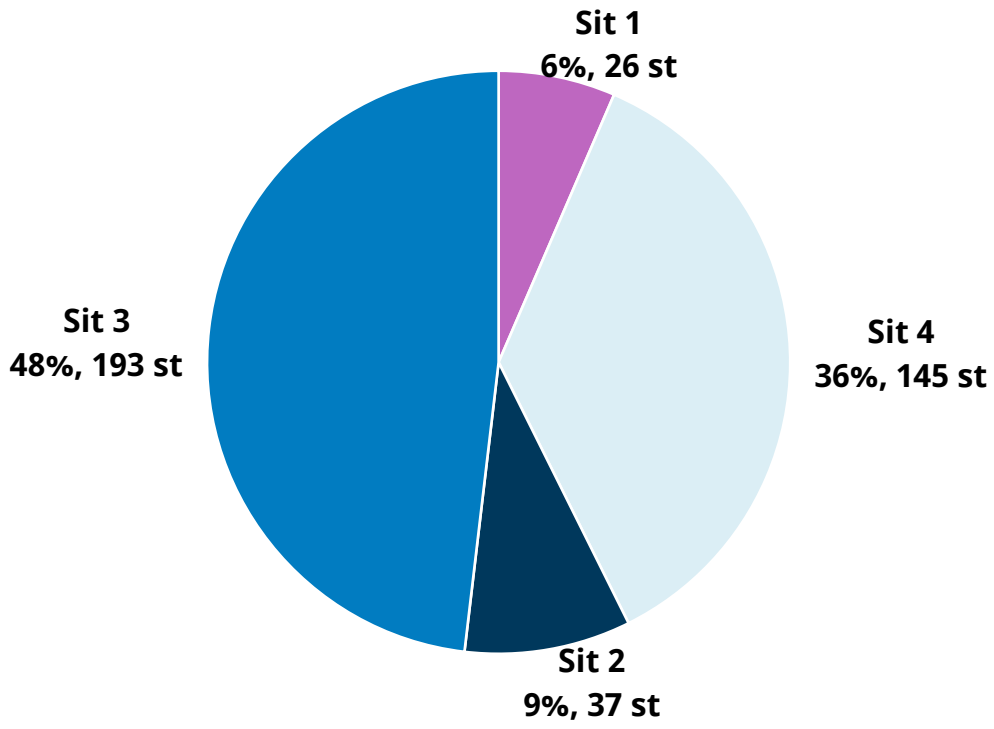

Antal och andel hemlösa utifrån kommunstorlek

Kronobergs län, totalt antal 2023 = 481

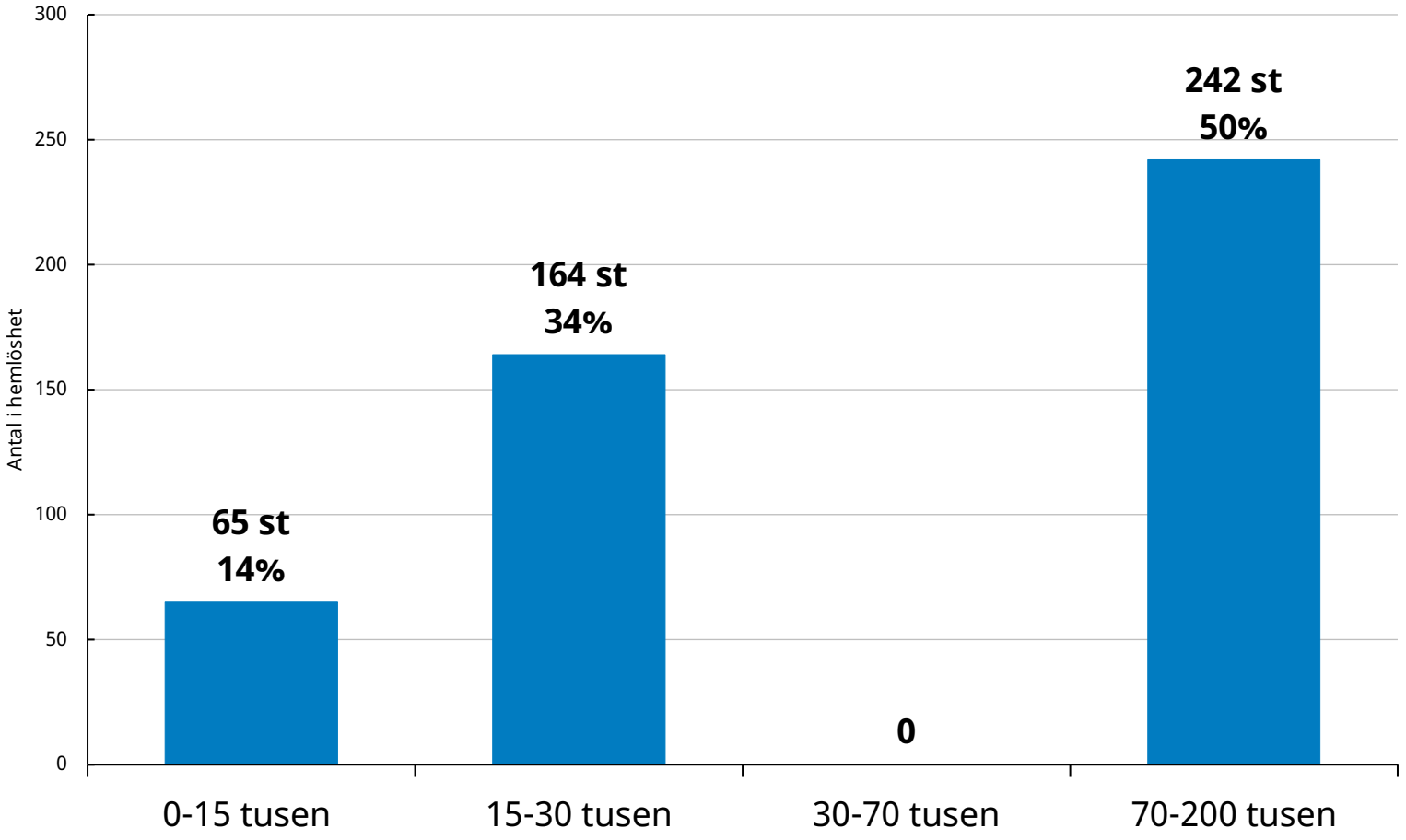

I förhållande till folkmängd var hemlösheten störst i Ljungby följt av Tingsryd och Växjö

Fokus på akut och tillfällig hemlöshet Situation 1, 2 och 4

Sammanlagt 66 personer i Kronobergs län men antalet svar per fråga varierar

Situation 1, 2 och 4 andel män och kvinnor samt åldersgrupper

- **En lägre andel kvinnor i Kronobergs län jämfört med nationellt:**
  - Andelen kvinnor var 26 procent i Kronobergs län jämfört med 32 procent nationellt ♀
  - Andelen män var 74 procent i Kronobergs län jämfört med 68 procent nationellt ♂

Fördelning i åldersgrupper, andel

Åldersgrupp	Kronoberg, andel	Nationellt, andel
18-24	36	14
25-34	x	28
35-64	38	53
65 år eller äldre	x	5

En högre andel i yngsta målgruppen i Kronbergs län jämfört med nationellt

Födda i annat land och civilstånd

- I Kronobergs län var personer, i lägre grad än nationellt, födda i Sverige:

Född i Sverige eller annat land	Kronoberg län, andel	Nationellt, andel
Sverige	50	61
Annat land	42	31
Vet inte	6	7

I Kronoberg levde 9 procent av personerna i situation 1, 2 och 4 med en partner under mätveckan.

Motsvarande andel nationellt var 7 procent

Har barn under 18 år (obs. gäller fortfarande situation 1, 2 och 4)

- Andelen personer med barn under 18 år var 32 procent i Kronobergs län. Nationellt var motsvarande andel 29 procent.
- 21 personer uppgavs ha barn under 18 år.
- I Kronobergs rörde det sig om 38 barn under 18 år.

Huvudsaklig hemlöshetssituation vecka 16, 2023

Kronobergs län

- De tre vanligaste hemlöshetssituationerna för personer som befann sig i situation 1, 2 eller 4 var
  - Hos Kompisar eller bekanta (17%)
  - Boende med stöd (17%)
  - Härbärge, akutboende (14%)

17% bodde hos kompisar/bekanta jämfört med 10% nationellt

Nationellt

- De tre vanligaste nationellt var Boende med stöd/inackorderingshem, Hos familj/släkt följt av Härbärge/Akutboende

Vanligaste boendeformer innan nuvarande situation

- I Kronobergs län var den vanligaste boendeformen innan nuvarande hemlöshetssituation *Eget ordinärt boende.* Detta gällde för 28 procent av personerna i situation 1, 2 och 4 (20 procent nationellt)

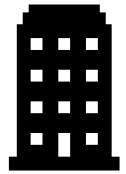

- Näst vanligast i Kronobergs län var *Hos föräldrar (19 procent)* följt av *Ofrivilligt hos släkt/vänner/bekanta. (17 procent).*

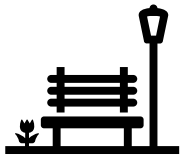

- ***Nationellt var*** *Eget ordinärt boende* vanligast följt av *Offentlig plats/källare* och *På institution/HVB/boende med stöd.*

Tid i hemlöshet – kortare i Kronoberg än nationellt

Sammanhängande tid personen varit i hemlöshetssituation 1, 2, 4	Nationellt Andel	Nationellt Antal	Kronobergs län Andel	Kronobergs län Antal
0-3 månader	19	1902	23	15
4-12 månader	25	2608	50	33
1-3 år	24	2426	14	9
4-9 år	11	1157	x	x
10 år eller längre	6	615	x	x
Vet inte	*15*	*1578*	x	x
Totalt	**100**	**10 286**	100	66

De 8 vanligaste faktorerna som bidragit till akut och tillfällig hemlöshet i Kronobergs län jämfört med nationellt

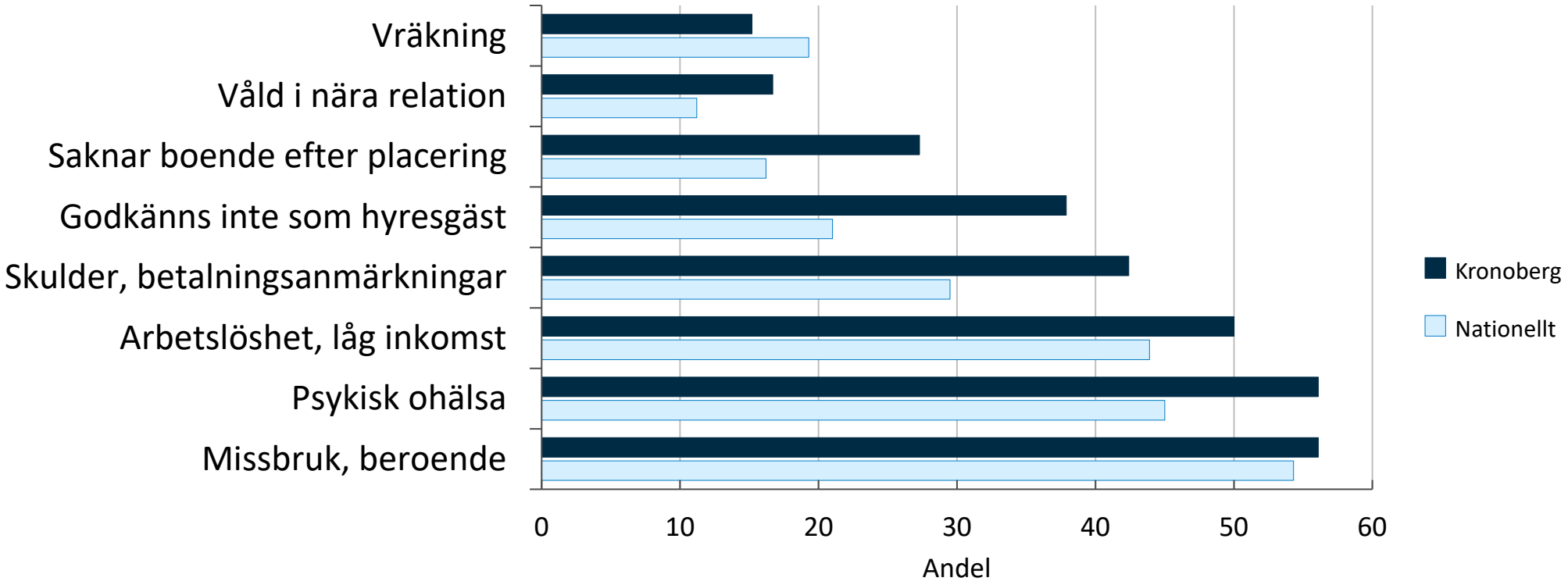

Behov av stöd Kronobergs län

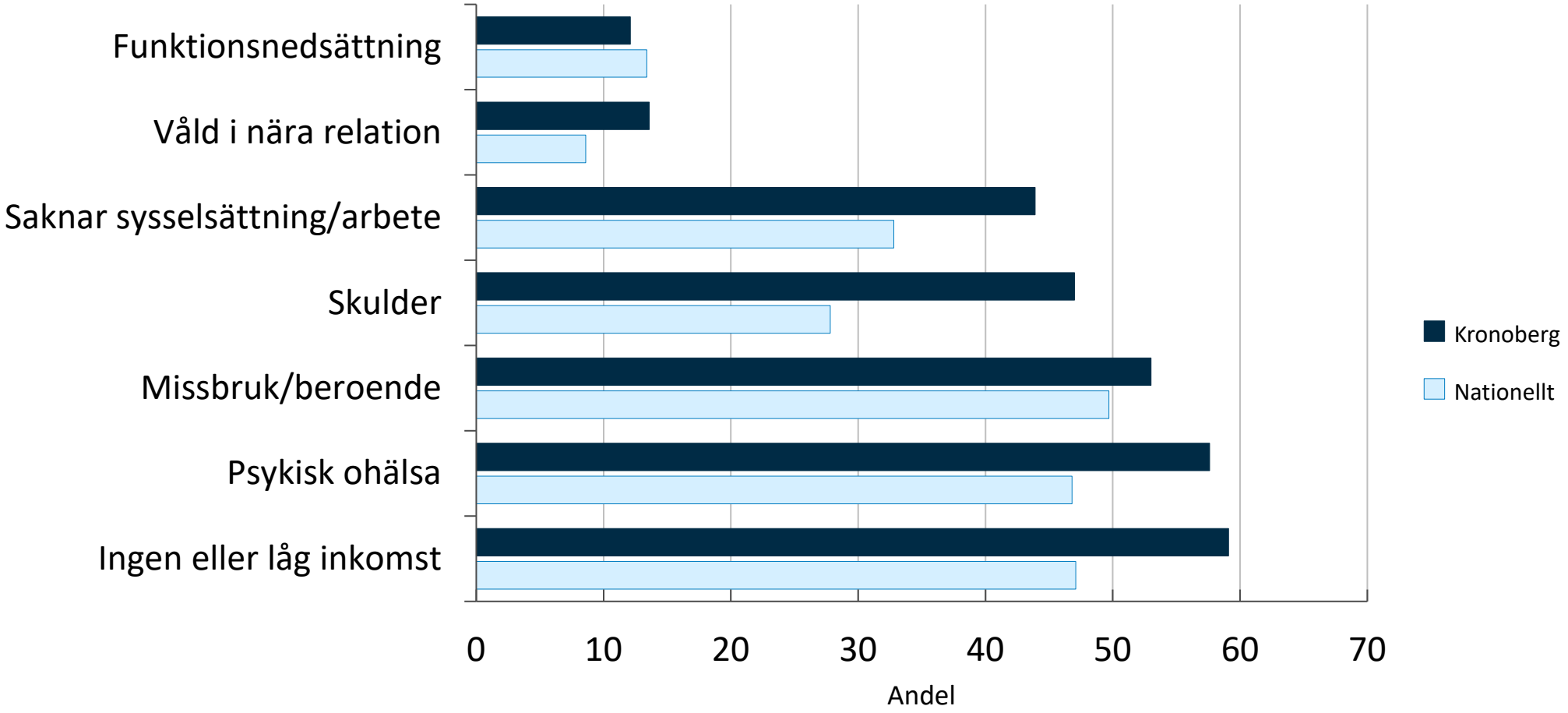

Medskick

- Följ utvecklingen lokalt
- Arbeta förebyggande anpassat efter behov.
- Arbeta utifrån evidensbaserade metoder (Ex Bostad först)
- Arbeta för att stödja kvarboende och övertagande av kontrakt.
- För att bryta mönster – gå från tillfälliga till permanenta boenden.

Bostad först

Kort om modellen, statsbidraget och övrigt nationellt stöd

Vad är Bostad först?

- En beprövad modell för att motverka hemlöshet
- Skapad i New York av psykologen Sam Tsemberis
- Hjälper personer med komplex problematik i behov av mycket stöd att ta sig ur långvarig eller återkommande hemlöshet.

Bostad som medel i stället för mål

En egen bostad är en förutsättning för att andra eventuella problem skall kunna åtgärdas

Källa: Marcus Knutagård

Åtta grundprinciper

bostad är en mänsklig rättighet

rätten till val och självbestämmande

bostad och behandling ska separeras från varandra

stöd riktas till återhämtning

stöd baseras på skademinskning

aktivt engagemang utan tvång och fostran

deltagarstyrt stöd utifrån individens styrkor, behov och egna mål

flexibelt stöd under så lång tid som personen själv vill och behöver.

Källa: *Bostad först – en handbok Europa, Nicholas Pleace, 2023. Svensk översättning tillhandahålls via Sveriges Stadsmissioner*

Vad säger evidensen om Bostad först?

Källa: Knutagård & Kristiansen 2019; Pleace m.fl. 2019

- Kvarboende på cirka 80 procent.
- Bostad först visar sig vara lika effektiv i Sverige som i andra länder.
- Bostad först fungerar bäst när verksamheten ligger så nära grundprinciperna som möjligt. Hög programtrohet är viktigt för resultatet.
- Anpassning kan behövas, men kan då försämra utfallet.
- Bostad först är mer kostnadseffektivt än andra alternativ för målgruppen.

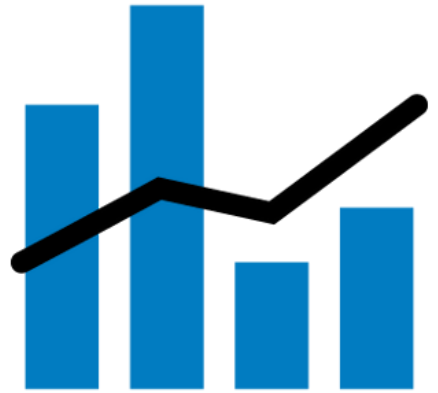

Bostad först i Sverige

- 1 oktober 2022 erbjöd 34 kommuner Bostad först eller en lokal variant av Bostad först

- Enligt Öppna jämförelser juni 2024 är det nu ca 100 kommuner som har Bostad först

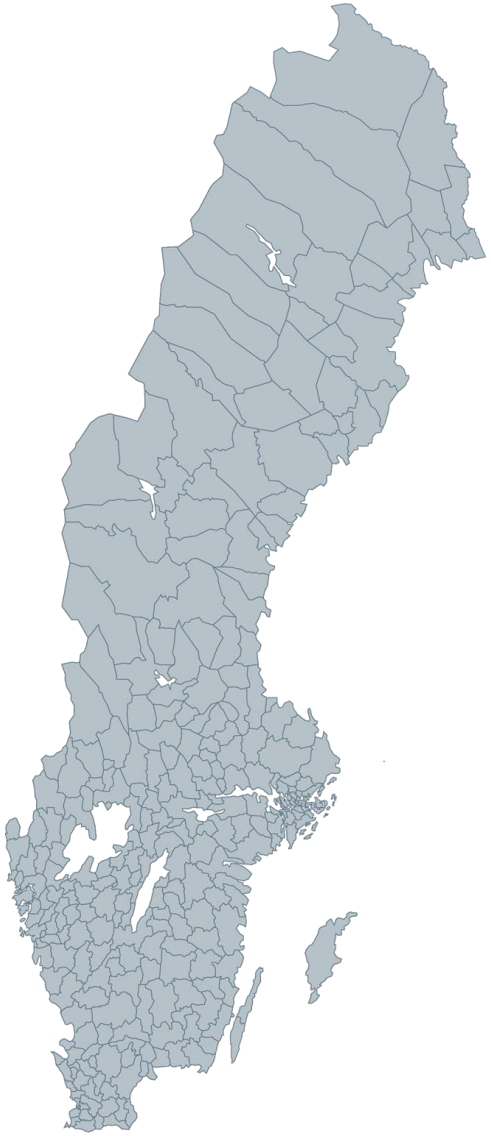

Källa: Socialstyrelsen, enkät om Bostad först till kommuner oktober 2022 samt Öppna jämförelser 2024

Socialstyrelsens tvådelade uppdrag om Bostad först i strategin

Socialstyrelsen ska utlysa statsbidrag till kommuner som vill förbereda, starta, utöka eller förbättra Bostad först

Socialstyrelsen ska utgöra nationellt stöd vid implementering och vidareutveckling av Bostad först

Bostad först

- 115 kommuner beviljades statsbidrag för Bostad först 2024
- Kommunerna delade på totalt 68,5 miljoner (ansökningar för 170 miljoner)
- I Kronobergs län var det endast en kommun som fick statsbidrag 2024:
  - Alvesta
- Alvesta och även Växjö har ansökt om statsbidrag för 2025. Utvärdering av ansökningarna pågår.

Socialstyrelsen har tagit fram ett kunskapsstödjande material om Bostad först

- Materialet ska underlätta implementering och användning av modellen Bostad först.

- Det vänder sig till kommuner, bostadsbolag, civilsamhällesorganisationer, hälso- och sjukvården och andra som vill lära sig mer om modellen.

Finns på https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/ekonomiskt-bistand/hemloshet/modellen-bostad-forst/kunskapsstodjande-material-om-modellen-bostad-forst/

Läs mer om Bostad först

- På Socialstyrelsens sida Kunskapsguiden.se
- Sveriges Stadsmissioners: www.bostadforst.se
- Sveriges Kommuner och Regioner: https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/bostadforst.64688.html

  https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/planeringbyggandebostad/bostadsforsorjningbostadspolitik/bostaderforalla/utanbostadhemloshet/metodutvecklingbostadforst.5063.html
- På den europeiska hubben: https://www.feantsa.org/en/network/2018/05/01/housing-first-europe-hub

- På den amerikanska Pathways Housing first-sidan:

Pathways Housing First

Boverket

RU: Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen

Unni Karlsson, samhällsplanerare

Varför ett uppdrag?

- Att socialnämnden ska vara en aktiv aktör i den kommunala samhällsplaneringen har varit en uttalad inriktning sedan 1980 års socialtjänstlag trädde i kraft 1982.
    - Socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen har dock inte ha blivit av
      - konstaterats i flera statliga utredningar (t.ex. SOU 1994:139, SOU 2018:35)

Socialnämndens uppdrag

- Att;
  - göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen,
  - medverka i samhällsplaneringen
- Socialnämndens medverkan i samhällsplaneringen ska bygga på nämndens sociala erfarenheter och särskilt syfta till att påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden i kommunen. (Enligt 3 kap. 1 och 2 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL)

- Formerna för hur socialnämnden ska medverka i samhällsplaneringen regleras inte i lagen.
  - *.. att kommunerna har skilda förutsättningar och därför skulle ankomma på socialnämnden att i samverkan med andra kommunala nämnder utveckla formerna.*
- Däremot framgick i förarbetena att socialnämnden bör komma in tidigt i kommunens planerings- arbete, fungera som remissinstans till förslag samt delta i uppföljning och erfarenhetsanalys efter det att planerna genomförts. (Prop. 1979/80:1 del A, s. 116.)

Uppdraget

Boverket ska, tillsammans med Socialstyrelsen, **analysera hur olika insamlingar av data som görs av myndigheterna och av andra aktörer kan komplettera varandra för att uppnå en övergripande bild av hemlöshetens omfattning och karaktär**. Med utgångspunkt i denna analys ska Boverket och Socialstyrelsen ta fram ett **metodstöd till kommunerna som syftar till att stärka socialtjänstens arbete med att utveckla det sociala perspektivet i samhällsplaneringen**.

Boverket och Socialstyrelsen ska senast den **20 januari 2025** lämna en gemensam skriftlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) med avseende på den analys som myndigheterna ska företa.

Boverket och Socialstyrelsen ska senast den **2 februari 2026** lämna en gemensam skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Regeringens strategi för att motverka hemlöshet 2022–2026

- Vänder sig till socialtjänsten och insatser på socialtjänstens område
- 4 mål
    - **Hemlöshet ska förebyggas**
    - **Ingen ska bo eller leva på gatan**
    - Bostad först bör införas nationellt
    - **Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas**

Ur regeringens hemlöshetsstrategi:

Socialnämndens kunskap om levnadsförhållandena i kommunen behöver få större utrymme i kommunernas samhällsplanering. (..) Syftet är att ge socialnämnden möjlighet att aktivt förebygga och motverka sociala problem utifrån sin särskilda kunskap.

Stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen 2024-2026

Boverket

Gemensamt regeringsuppdrag

1. Analysera befintlig data
2. Ta fram metodstöd till kommunerna

Fokus - hemlöshet

1. Analysera befintlig data (2024)

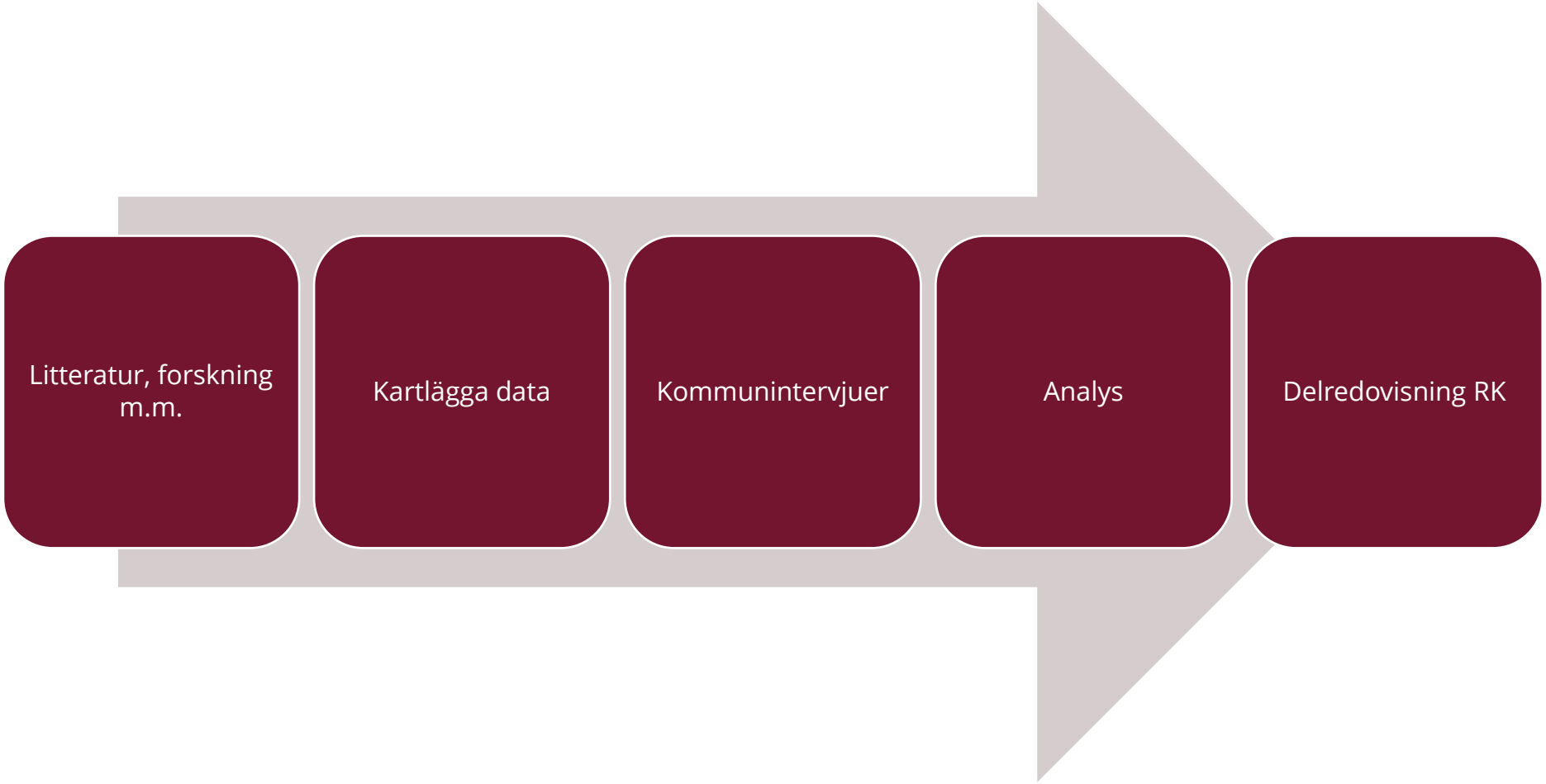

1. Analysera befintlig data (2024)

- Insamlingar av data

Tabell 1. Myndigheters datainsamlingar som innehåller uppgifter relevanta för att på olika sätt spegla hemlöshetens omfattning och karaktär

Socialstyrelsen	Boverket	Kronofogden	Skatteverket
Nationell hemlöshetskartläggning	Bostadsmarknadsenkät, BME	Statistik avhysningar	Folkbokförings-databas*
Statistik Insatser personer med missbruk (Sol, LVM)	Mått på behovsbaserad bostadsbrist	Statistik barn berörda av avhysningar	
Kartläggning skyddade boenden	Verktyg för statistik och analys på områdesnivå		

* Uppgifter i databasen publiceras inte.

1.

Identifierade utgångspunkter

- Adressera otydlighet – Hur ska ”Socialnämndens medverkan i samhällsplaneringen” förstås? Vad kan socialtjänsten bidra med och vad kan samhällsplanerande instanser efterfråga?
    - Bidra till att de olika kommunala förvaltningarna bygger upp en gemensam kunskapsbas och förståelse för varandras perspektiv.
- Utgå från den kunskap och erfarenhet som finns
    - Arbetssätt, metoder och underlag som identifierats i litteratur och som används i olika kommuner idag.
    - Sprida exempel.
- Koppla metodstödet mot den kommunala planeringsprocessen
    - Vilka underlag är relevanta att användas? Hur och när kan de tas fram?
- Koppla metodstödet mot kommunala verktyg som arbete med bostadsförsörjning, sociala kontrakt och förebyggande arbete (exempelvis vräkningsförebyggande insatser)
- Belysa olika risksituationer kopplat till hemlöshet
    - För att stärka kommunerna i det förebyggande arbetet (ny socialtjänstlag juli 2025).
- Anpassat stöd utifrån lokala skillnader

2. Metodstöd till kommunerna (2025)

- Målgrupper
  - Kommunernas socialtjänst
  - Samhällsplanerande instanser i kommunerna
  - ”Politiken” (Socialnämnd och motsvarande nämnd inom samhällsplanering)

Avgränsningar

Det sociala perspektivet:

Socialtjänstens kunskap och underlag om hemlöshetens omfattning och karaktär samt åtgärder som behövs för att personer som är i hemlöshet och som är utestängda från den lokala bostadsmarknaden ska få tillgång till bostäder.

Socialtjänstens kunskap om befintliga bostadsområden, de boende och boendeförhållanden samt behov av åtgärder för att förbättra befintliga bostadsområden där olika former av sociala utmaningar finns. Det kan i detta sammanhang gälla kunskap om åtgärder för att förebygga att personer hamnar i hemlöshet.

Avgränsningar

Samhällsplanering:

Samhällsplanering som bedrivs inom och av Sveriges kommuner eftersom det är inom dessa socialtjänsten har sitt verksamhetsområde. Uppdraget inriktas till de kommunala processer där socialtjänstens kunskap behöver tillvaratas; tidiga planeringsskeden, i plan- och byggprocessen enligt PBL, i områdesutveckling och även i kommunernas planering för bostadsförsörjningen.

Vad kan ett metodstöd vara?

- En gemensam kunskapsbas
- Processkiss(er) med exempel på underlag
- Vägledningar
- Enkla, tydliga checklistor
- Exempelsamling
    - Arbetssätt och samverkan i kommuner (och regioner)
        - I skrift
        - Inspelat material

Vilka behov har ni?

Deadlines

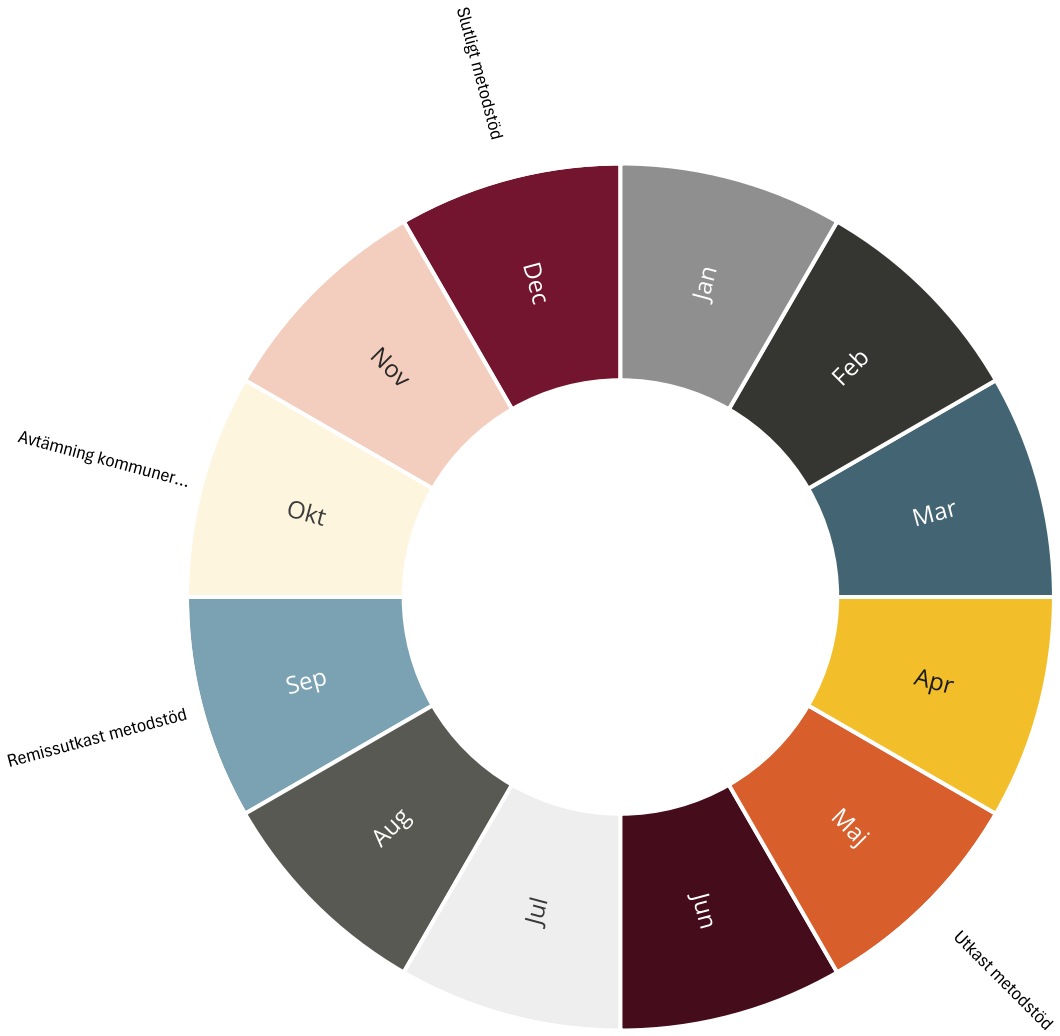
Slutligt metodstöd
Jan
Feb
Mar
Apr
Maj
Utkast metodstöd
Jun
Jul
Aug
Sep
Remissutkast metodstöd
Okt
Avtämning kommuner...
Nov
Dec

Tack!

- Unni Karlsson
  unni.karlsson@boverket.se
  0455-35 30 43

Vräkningsförebyggande arbete

Vidingehem

Vidingehem

- Kommunägt, allmännyttigt bostadsbolag
- Totalt har vi ca 11000 lägenheter varav drygt 2100 studentlägenheter
- Hos oss arbetar ca 150 medarbetare inom olika yrkesområden
- Finns representerade i hela kommunen- stad och landsbygd

BOSTADSSOCIALA GRUPPEN

- BSG- 1 enhetschef, 4 samordnare, 1 mötesplatsutvecklare och 1 bovärd
- Arbetar med trygghet och trivsel

➢ Störningar, OTA, övergiven, vanvård

➢ Trivselaktiviteter i våra bostadsområden

Vidingehem

Uppdraget

Hantering sena hyresbetalningar

- Tjänsten påbörjades augusti 2021
- Behov av att arbeta mer aktivt med sena hyresbetalningar och verkställda avhysningar
- Syftet- **att främja ett hållbart kvarboende** för de hyresgäster som av olika orsaker har svårigheter med att betala sin hyra i tid

Vidingehem

Tidiga insatser

Sena hyresbetalningar

- En unik åtgärd ur ett nationellt perspektiv
- Att fånga upp hyresgästen i ett tidigt skede ökar chansen för att finna en lösning
- Uppsökande arbete- viktig pusselbit!
- Informationsbesök, kartläggning och handlingsplan
- Skuld, skam och stigma- fokus på icke-dömande perspektiv
- Vid återupprepade sena betalningar- uppsägning och i vissa fall erbjudande om korttidsavtal

Vidingehem

Utebliven betalning

- När det saknas två hyresbetalningar- gemensamt besök med socialtjänsten
- Tät samverkan med socialtjänsten ger tydliga resultat
- Undviker ”snälla lösningar” med långa avbetalningsplaner
- Om betalning inte inkommer-fokus på effektivt vräkningsförberedande arbete

Målgruppen

Väldigt olika livssituationer men

några **gemensamma nämnare**

- Stoppa huvudet i sanden
- Tamburförlamning
- Ensamhet
- Lättnad

Vad som ger effekt

- Personliga möten, inte telefonsamtal
- Knacka på och lämna lapp
- Icke-dömande perspektiv

Vidingehem

Framgångsfaktorer

- Tät samverkan med Arbete och Välfärd- **Den viktigaste samarbetspartnern!**
- Tidiga insatser där personen fångas upp innan det hinner gå för långt
- Det personliga mötet med hyresgästen i centrum
- Skapar mervärde- **ökar tryggheten för våra hyresgäster**

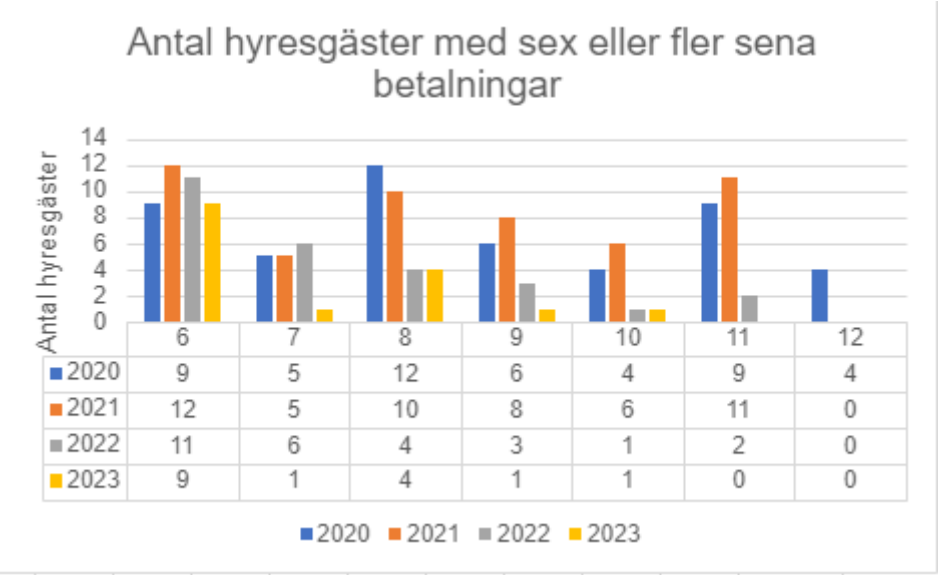

	6	7	8	9	10	11	12
2020	9	5	12	6	4	9	4
2021	12	5	10	8	6	11	0
2022	11	6	4	3	1	2	0
2023	9	1	4	1	1	0	0

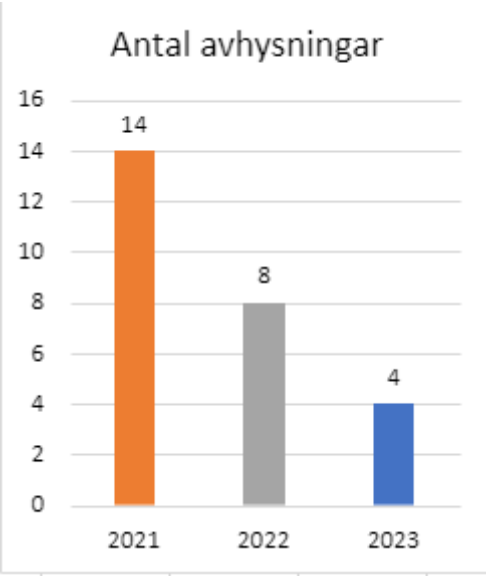

Vidingehem

Vinster med vräkningsförebyggande arbete

- Först och främst- en familj får bo kvar
- Förbättrat betalningsmönster
- Trygghetsskapande- i vissa fall kopplingar till OTA
- Samhällsekonomisk nytta- avhysta personer i högre risk för hemlöshet och suicid
- Minskade kostnader

Vidingehem

Attraktiv social hållbarhet

- Inom vårt uppdrag ska Vidingehem vara en tydlig samhällsutvecklare som utmanar och vågar pröva nya lösningar på komplexa samhällsproblem. Vårt vräkningsförebyggande arbete är ett sådant område.

- Att Vidingehem får möjlighet att berätta externt (Konferenser via allmännyttan och Kronofogden) stärker vårt varumärke och gör att:

    - Uppfattas som ett bolag som bryr sig om hyresgästerna och sätter dem i fokus

    - Att samhällsengagemang är hjärtat av vår verksamhet

SMP Mina pengar ›

Märtha knackar på hos hyresgäster som hamnat hos inkasso

Förra året avhyste Vidingehem åtta hyresgäster. Hittills i år har hälften så många avhysningar verkställts.
En förklaring är dörrknackning hos dem som ligger efter med hyran.
– Många stoppar huvudet i sanden, blir handlingsförlamade, säger bostadssocial samordnare Märtha Westerholm.

Växjö • Publicerad 24 oktober 2023

Vidingehem

Andra typer och vräkningsförebyggande arbete

- Ärenden som kan leda till uppsägning.
  - Störningar i bostaden
  - Vanvård av bostaden

Vidingehem

Vår roll

- Utreda - Alla ärenden ska kunna drivas rättsligt i Tingsrätt eller Hyresnämnd.
- Planera - Vidingehems fokus är att hyresgästen ska kunna bo kvar.
- Besluta - Ibland når vi inte det målet.

Vidingehem

Upptäckt

- Anmälningar från hyresgäster
- Fastighetsvärdar
- Underentrepenörer

BAKOMLIGGANDE ORSAKER

- Psykisk ohälsa
- Missbruk
- Ensamhet

Vidingehem

Rättelseanmaning

En början på samverkan

- Föregås av ett hembesök hos hyresgästen
  - Kontroll av bostaden
  - Etablera relation
  - Förklara processen
  - Inhämta information
- Kopia till socialnämnden
  - Inkommen handling, ärende.
- Telefonkontakt

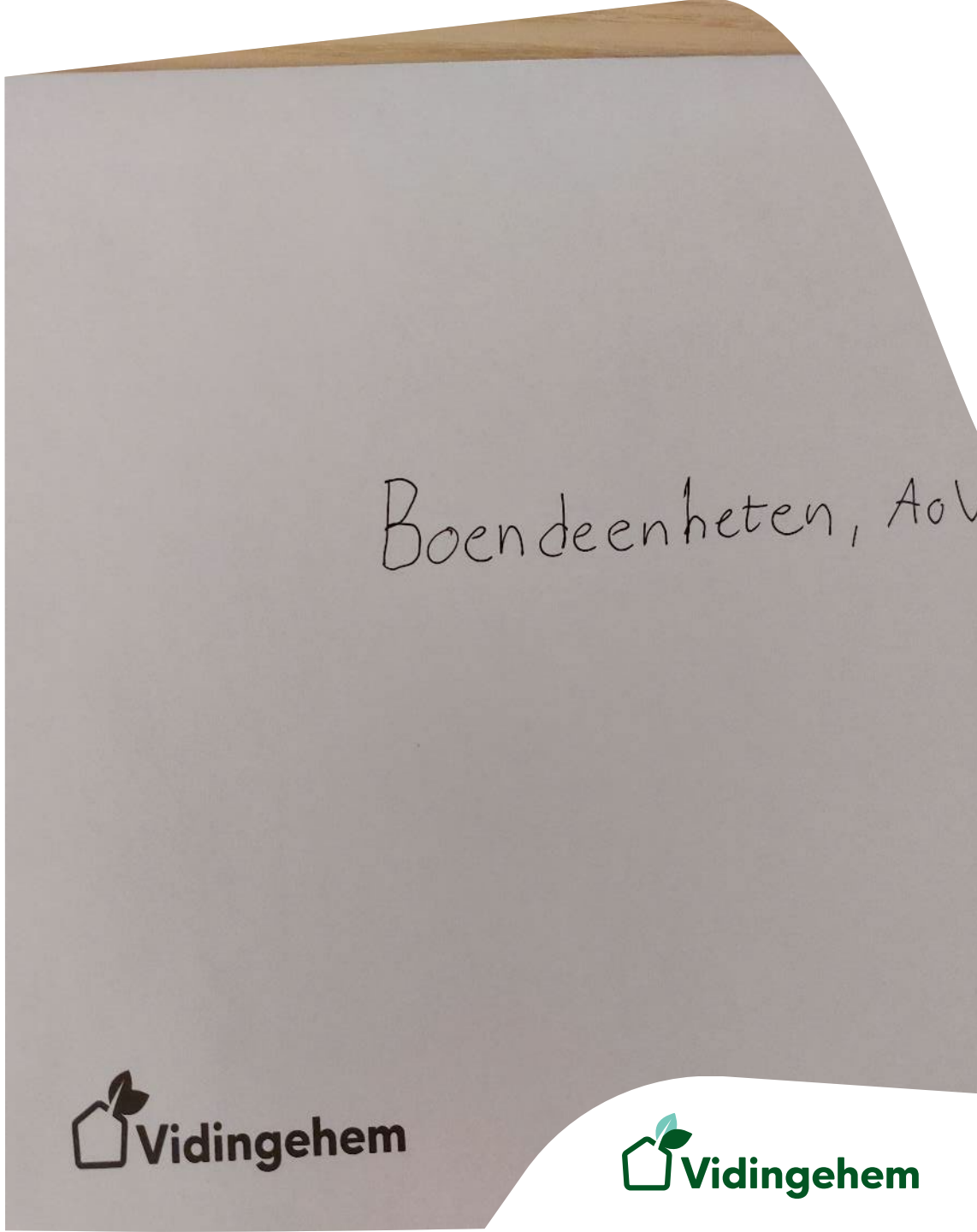

Vidingehem

Ett arbete på kort och lång sikt

Kort sikt

- Planering och genomförande av akuta åtgärder. Ex sanering.
  - Hur ska saneringen göras?
  - Hur ska saneringen betalas?
  - Var ska hyresgästen vara?

Lång sikt

- Planering med hyresgäst om hur vi förebygger
  - Främst mellan hg och socialtjänst
  - Lämpliga insatser ex boendestöd, behandlingsassistenter.
  - Möjlighet till uppföljning.

Vidingehem

Fördelar samverkan

- Snabb tillgång till information
- Snabb väg till beslut
- En väg in öppnar dörren till många insatser
- Ökad förståelse

Vidingehem

Hur ser rätten till trygg bostad ut för våldsutsatta kvinnor och deras barn?

Länsstyrelsen Kronoberg

7 februari, 2025

Kvinnojouren Blenda

Kvinnojouren Blenda

ÖPPEN VERKSAMHET	SKYDDAT BOENDE	UTÅTRIKTAD & FÖREBYGGANDE VERKSAMHET
1	2	3
Stödsamtal på plats, via telefon eller chatt. Praktiska insatser.	Skydd, praktisk hjälp och stöd till kvinnor och barn som är placerade hos oss.	Information om våld och jourens verksamhet genom föreläsningar, information och evenemang. Opinions-bildande.

För ett jämställt samhälle fritt från våld under 40 ÅR 1981-2021 Kvinnojouren Blenda

unizon

Kvinnojouren Blenda

Kvinnor ska inte behöva välja mellan hemlöshet och våld

- Den farligaste platsen för en kvinna att vistas på är hennes hem – särskilt om hon inte kan lämna det.
- Tusentals kvinnor och barn blir varje år hemlösa för att de som brottsoffer tvingas fly sina hem.

Kvinnojouren Blenda

Varför lämnar hon inte den våldsamma relationen?

- Att lämna en våldsam relation är svårt – och kan vara farligt.
- Många våldsutsatta kvinnor berättar att de tvingas att stanna hos våldsutövaren för att de inte har någonstans att bo.
- Inga kvinnor planerar att vara våldsutsatta utan tvingas många gånger att fly akut.
- Som följd av svårigheten att ordna ett nytt, stadigvarande boende, är det inte ovanligt att den våldsutsatta kvinnan återvänder till förövaren.

Kvinnojouren Blenda

”Ska jag tvingas flytta ”hem” till våldet igen

Kvinnojouren Blenda

Stadigvarande boende

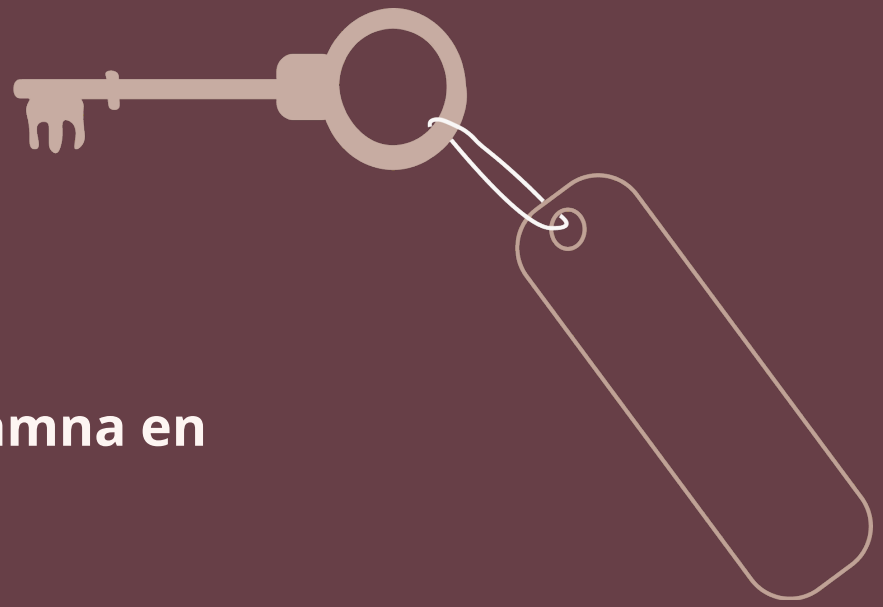

- Stadigvarande bostad är viktig för att kunna lämna en våldsam relation.
- En trygg bostad är en förutsättning för att kunna påbörja ett liv fritt från våld.
- De krav som ställs på den våldsutsatta kvinnan måste vara anpassade efter hennes förutsättningar.

Kvinnojouren Blenda

Hinder för stadigvarande boende orsakat av våldet

- Ekonomisk våld – förövaren har kontroll över ekonomin och skuldsatt den våldsutsatta
- Utdragen bodelningsprocess – kapital är bundet till i gemensamma tillgångar
- Förlorad arbetsinkomst
- Höga krav för hyreskontrakt
- Tidigare hyresskulder

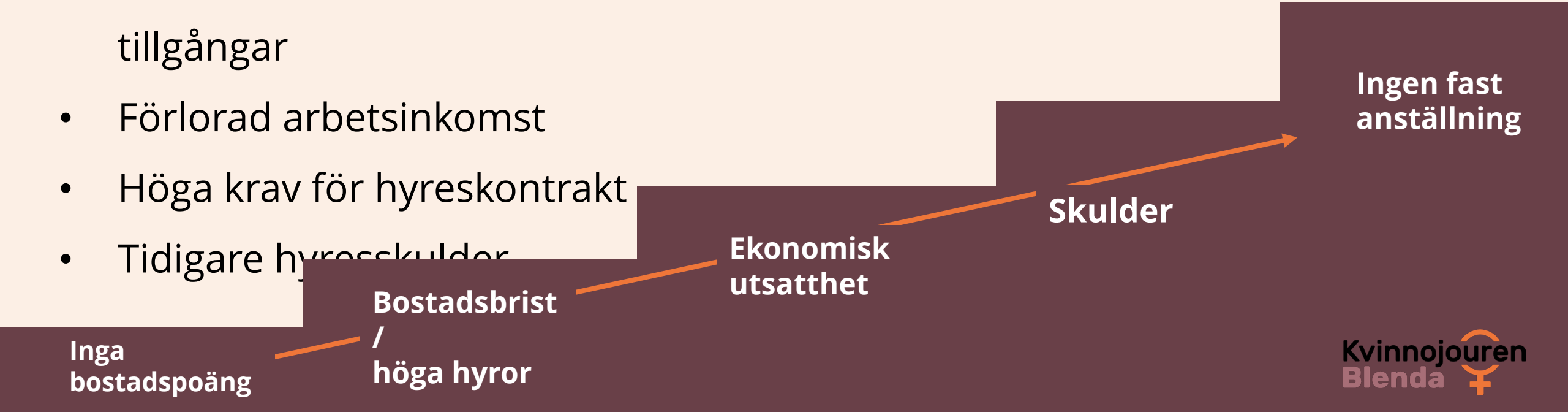

Kvinnojouren Blenda

Exempel

Kvinnor som kan bo kvar i hemkommunen

Kvinnor och barn som placeras på skyddat boende

Kvinnojouren Blenda

Exempel – bostad efter skyddat boende

Anna

Som har ekonomiskt bistånd i sin hemkommun

Aida

Som tvingats avsluta sin anställning för att hon har flytt(at) och nu är arbetssökande.

Kvinnojouren Blenda

- Rädsla för att den våldsutsatta och hennes eventuella barn ska bli hemlösa
- Rädsla för att förlora barnen
- Skam och skuld
- Inget stöd av nätverk som familj och vänner – isolering
- Brist på kunskap om rättigheter och tillgängligt stöd
- Digitala tjänster
- Konsekvenser av att leva i en våldsam relation

Kvinnojouren Blenda

Flödesschema över olika kontakter en kvinna kan behöva ha när hon utsätts för våld

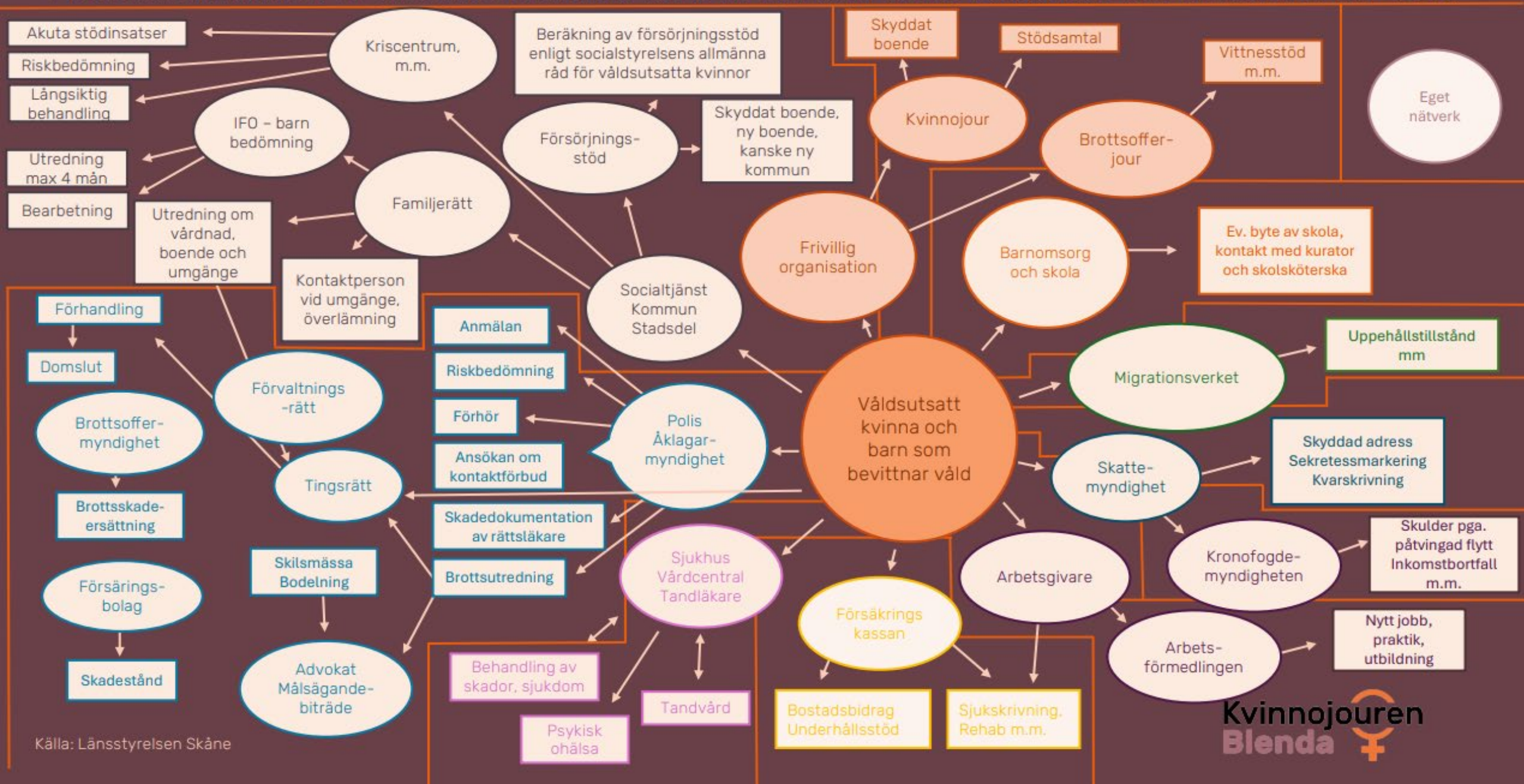

Barnrättsperspektivet

När pappa blev väldigt arg och skrek hemska saker till mig och mamma, då blev jag jätterädd. Jag brukade låtsas att jag hade en stege som bara jag kunde se. När jag klättrade upp för den kom jag till ett hemligt rum där ingen kunde göra mig illa.

- sagt av 6-åring med våld i hemmet

Kvinnojouren Blenda

Unizon.se

Kvinnojouren Blenda

Vad behöver göras?

1 / Sänkta inkomstkrav och fler lägenheter

Kommuner och privata bostadsaktörer måste sänka inkomstkraven så att våldsutsatta kvinnor enklare kan få en ny bostad. Och bygga fler lägenheter som våldsutsatta kvinnor har råd att bo i.

2 / Förtur åt våldsutsatta kvinnor

Både kommuner och privata bostadsaktörer behöver ta ett större samhällsansvar och erbjuda särskilda villkor, så som förtur, till våldsutsatta kvinnor som flytt sina hem.

3 / Både tillfälliga och fasta lösningar

För att bedriva ett effektivt kvinnofridsarbete måste kommunerna erbjuda skyddade boenden, utslussningsboenden, förstalägenheter och hyresgarantier.

4 / Mer samarbete över gränserna

Kommunerna behöver samarbeta mer om bostadsutbyten över kommungränserna och ta fram snabba, flexibla lösningar så att barn kan behålla sina rutiner.

5 / Skulder får inte vara en fotboja

Ta bort kravet på att vara skuldfri för att få en lägenhet, om den som söker har varit utsatt för våld.

Kvinnojouren Blenda

Hur kan vi samverka för att förbättra bostadssituationen för våldsutsatta kvinnor och deras barn?

Hur säkerhetsställer vi deras rätt till trygg bostad?

Kvinnojouren Blenda

Följ oss på sociala medier!

Tack!

Kontakta oss gärna:

0470-488 08

info@kvinnojourenblenda.se

kvinnojourenblenda.se

Kvinnojouren Blenda

Tack!

Länsstyrelsen
Kronoberg